proLékaře.cz | 7.11.2026

2024: v centre pozornosti hypoglykémia

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,
som veľmi rád, že vám môžem predstaviť toto jesenné číslo časopisu Forum diabetologicum, ktoré je tematicky zamerané na hypoglykémiu. Hypoglykémia je, bohužiaľ, neoddeliteľnou súčasťou diabetológie – od objavu inzulínu a jeho prvého nasadenia v klinickej praxi pred viac ako 100 rokmi až do dnešných dní. Moderné technológie, akými sú kontinuálna monitorácia glukózy (CGM – Continuous Glucose Monitoring) alebo hybridné uzavreté systémy pre podávanie inzulínu (AHCL – Advanced Hybrid Closed Loop System) a nové antidiabetiká s minimálnym rizikom hypoglykémie, majú veľký potenciál problém hypoglykémie významne eliminovať. Klinická skúsenosť ale hovorí, že hypoglykémia nikam neodchádza. Naopak, nové poznatky o jej komplexnom negatívnom vplyve na ľudský organizmus, hlavne na kardiovaskulárny systém, jej pridávajú na komplexnosti a aktuálnosti. Teším sa preto, že pozvanie prispieť svojimi autorskými príspevkami do tohto čísla Forum diabetologicum prijali viacerí poprední špecialisti, kolegovia a priatelia zo Slovenska a Českej republiky, a verím, že sa nám spolu podarilo pre vás pripraviť hodnotný a relevantný obsah.

Ako som už v úvode uviedol, technológie ako CGM a AHCL majú dáta a potenciál na redukciu výskytu hypoglykémie. Otázkou je ktoré, u akých pacientov a o koľko. Ako editor tohto vydania som si preto dovolil pozrieť sa bližšie na túto problematiku v úvodmom článku. Profesori **Marián Mokáň a Peter Galajda** z Martina pojednávajú o problematike hypoglykémie u pacientov s diabetom na hemodialýze. Títo pacienti su obzvlášť rizikoví pre vznik hypoglykémie v dôsledku viacerých faktorov, akými sú už väčšinou dlhšie trvajúci diabetes, znížená degradácia inzulínu obličkami alebo porucha renálnej glukoneogenézy. Doc. **Juraj Staník** s kolektívom z Bratislavy spracoval tématiku nediabetických hypoglykémií u detí. Hypoglykémia je v tejto vekovej skupine symptómom pomerne širokej skupiny ochorení s rôznou etiológiou vrátane niektorých vzácnejších genetických ochorení. Na opačnom konci vekového spektra sa nachádza geriatrická populácia, ktorá je ale tiež, podobne ako tá pediatrická, viac náchylná ku vzniku hypoglykémie. Významnú rolu tu hrá syndróm krehkosti (frailty). Tejto problematike sa venuje geriatrička MUDr. **Eva Rajnohová** z Bratislavy. Pankreatoprivný (pankreatogénny) diabetes vzniká najčastejšie dôsledkom chronickej pankreatitídy alebo menej často po totálnej pankreatektómii a predstavuje na inzulíne závislú formu diabetu s častokrát veľmi labilnými glykémiami a sklonom ku závažným hypoglykémiam. Doc. **Peter Girman** z Centra diabetologie, IKEM (Praha) pojednáva o úspechoch autotransplantácie Langerhansových ostrovčekov pacientom po totálnej pankreatektómii na tomto pracovisku aj vzhľadom na redukciu výskytu hypoglykémie.

Jesenné číslo Forum diabetologicum ešte dopĺňajú dva prehľadové články o inhibítoroch sodíkovo-glukózového kotransportéra 2 (SGLT2i), a to konkrétne o empagliflozíne a kanagliflozíne.

Milí kolegovia, želám vám príjemné a hodnotné čítanie a želám vám veľa nových poznatkov na Predvianočnom kongresu Slovenskej diabetologickej asociácie. Teším sa na stretnutie s vami v budúcom roku 2025, do ktorého vám želám veľa úspechov a všetko dobré!

MUDr. Peter Novodvorský, PhD., MRCP
editor tohto čísla
v Trenčíne, 29. októbra 2024